1. da so položili učiteljski diplomski in praktični izpit najmanj z oceno prav dobro,

2. da imajo službeno oceno najmanje prav dobro,

3. da imajo najmanje 4 leta službe.

Predpisano kolkovane prošnje s prepisi izpričeval o položenem diplomskem in praktičnem učit. izpitu, izvodom iz Uslužbenskega lista o službeni oceni, leti službovanja in položajni grupi, v dveh primerkih, naj se pošljejo uradnim potom ministrstvu prosvete, oddelku za narodne šole, odseku za defektne otroke. Kandidati naj v svojih prošnjah navedejo dve ali več mest, ki jih navaja gornji razpis.

Rok za vlaganje prošenj je 1. julij 1938.

Podrobnejše pogoje, pod katerimi more biti sprejet učitelj po gornjem konkurzu za hospitanta na zavodu oziroma v razredu za defektne otroke, so razvidni iz uredbe o višji pedagoški šoli.

Učiteljski pravnik

—§ **Vprašanje: I. J. iz Š.?** Po časopisni vesti sem napredovala v VII. skup. meseca junija l. 1937. Ker do danes še nimam dekreta, vljudno prosim, da mi objasnite, ali in kaj naj ukrenem, da se mi novi prejemki pravočasno nakažejo.

Odgovor! Prejemki VII. skupine so Vam že predpisani, na dekret pa čakajte, ko pride, se Vam vroči!

Rangna lista

Popravek.

Dular Valerija, učiteljica iz Kamnika, je napredovala v VII. položajno skupino 16. II. in ne 9. III. 1933.

Naša gospodarska organizacija

—g **Učiteljskemu domu v Mariboru** je darovalo učiteljstvo ljudske šole v Sevnici ob Savi v spomin blagopok. tov. Mešička 202 din. Prav iskrena zahvala! — **M. Kožuh**, blagajnik.

Učiteljska tiskarna

—t PRORAČUNSKO LETO 1938./39. je zadnje za poravnavo dolgov iz prejšnjih let. Šolske upravitelje nujno prosimo, da uredijo stare dolgove.

— VSEM UPRAVITELJEM! UČITELJSKA TISKARNA ima za nabavo najrazličnejših učil, fizikalnih in drugih aparatov najboljšo zvezo in najugodnejši dogovor s svetovnoznano tvrdko. Preudarite, katera učila potrebujete in jih naročite že sedaj, da jih boste imeli za novo šolsko leto. Čim več bo skupnih naročil, tem cenejša bodo učila. Naročite na termin.

—t »ZVONČEK« — vezani stari letniki po 40 din. Že sedaj lahko naročite vezan letnik 1938.

—t K. PAHOR: VIOLINSKA ŠOLA — 100 narodnih pesmi za 2 gosli izide v najkrajšem času v petih zvezkih. Naročite takoj!

— **VSAKA ŠOLA MORA IMETI:** Novakovo risanje — 100 din; Bajželj: Vesele ure, I. in II. del — 60 din; 6 tabel naše krmske rastline — 100 din.

—t **ZA NABAVKE** v letu 1937./38. so dobile vse šole izpiske z dne 31. marca 1938., za stare dolgove opomine. Nujno prosimo — vsaj točnega odgovora!

—t **NUJNO PROSIMO**, pospešite plačilo dolgov iz prejšnjih let!

—t **STE ŽE PRISTOPILI KOT ZADRUŽNIK K UČITELJSKI TISKARNI? DELŽ 250 DIN LAHKO VPLAČATE V OBROKIH!**

—t **VRANC-DOLGANOVIH: UČNIH NAČRTOV** je še malo v zalogi. Naročite, preden zaloga poide.

Za pomlad!

divne modne novosti za Vas in Vašo družinico smo pripravili in pričakujemo Vaš poset

MANUFAKTURA NOVAK

LJUBLJANA — KONGRESNI TRG 15

Pri nunski cerkvi

—t **STE SI ŽE OTVORILI RAČUN PRI UČITELJSKI TISKARNI?** Kmalu bo treba zopet kupovati potrebščine za otroke! Olajšajte si nakup s tekočim računom. Pišite tiskarni ali prosite za potrebne obrazce svojega poverjenika.

—t **SPREJEMNI IZPITI SO PRED DURMI,** naročite dr. Kozinovo knjižico: »Sprejemni izpiti«.

—t **Šolske upravitelje prosimo** naj uredé stare dolgove sporazumno s krajevnimi šol. odbori in občinami in nas o tem obveste. Nujno prosimo za čimprejšnjo ureditev starih dolgov.

Mladinska matica

—mm **O slikarju Sirku** priobčuje K. Dobida v 5. številki »Mladike« daljši članek. Imenuje ga prvega resničnega slikarja morja med Slovenci. Tudi njegove ilustracije hvali in opozarja na risbe v »Našem rodu«. Zelo posrečeno — pravi Dobida — je ilustriral Sirk Toneta Seliškarja povest »Bratovščina Sinjega galeba«, ki jo je izdala l. 1936. Mladinska matica. Iz te knjige, ki je izšla prav tako s Sirkovimi ilustracijami tudi že v hrvaščini, objavlja »Mladika« 4 risbe.

HRVAŠKA KNJIŽEVNA REVIJA O CERKVENIKOVEM »OVČARJU RUNU«

V 3.-4. številki »Književnih horizontov« je izšla izčrpna ocena o »Ovčarju Runu«, ki je izšel v rednih publikacijah Mladinske matice. Naj podamo izvleček iz te zanimive ocene.

Slovenska književnost je bogatejša za eno prav dobro in lepo knjigo. Mladinska matica je zopet dala mladini v roke zanimivo in umetniško dognano knjigo. Upravičeno smemo upati, da bo prevedena v hrvaščino, zakaj to zasluži bolj kot mnoge mladinske knjige, ki se prevajajo in dajejo v roke našim najmlajšim — in prav zaradi tega važnim čitateljem.

Tu navaja kritik (podpisan Jo — Bus.) kratko vsebino dela. Zatem primerja Cerkvenikove misli o živalih iz Širokovega razgovora z Angelom Cerkvenikom v »Učiteljskem tovarišu« z mislimi Rabindranatha Tagorea in nadaljuje:

Tako je govoril Thompson, tako Nazor, tako vsi oni pisatelji, ki so živali ljubili. Cerkvenik je v tem nečloveškem času pravi človek. Tudi tu je pokazal, da je zvest samemu sebi, da ostaja iskren, človeški, plemenit. Ljubezen je ista, misel je ista, samo objekt, Runo, je nov. Povsem nov, povsem Cerkvenikov, povsem izviren, povsem naš, naš domači ovčar z bosanskih planin. S tem je pretrgana tradicija, da mora biti pes v naši književnosti plemenite, gosposke, angleške pasme — kot so morala biti nekdaj imena junakov v književnih delih tuja, gosposka in plemenita, a ne narodna. »Ovčar Runo« je pisan z veliko ljubeznijo, z nenavadno zavestjo in pažnjo. Vsak stavek je kot vklesan v celoto. Prišel je iz duše pisatelja kot topel vzdih, logičen kot resnica in resničen kot more biti samo življenje. Morda je vse še prelogično? To bi se moglo reči, če bi ne bila strogo izpeljana logika prepletena z duhovitostjo, ki je pri Cerkveniku tako značilna. Cerkvenikova logika je mladini umljiva in pedagogi bodo morali priznati, da je napravil Cerkvenik veliko uslugo njim in otrokom. Po mnogih — na žalost premnogih — delih, prevedenih in originalnih, pri katerih se mladina stremeč le po senzacijah vodi po zapletenih labirintih in se ne pazi na normalni razvoj in razumsko povezanost, smo končno dobili delo, pri katerem se pazi, da ne ostane nič nejasnega in da se vse razvije povsem logično. Če bi pa kdo po tem sklepal, da je zato delo suhoparno, bi se motil. Prav hudo bi se motil! Kako naj bo suhoparno delo, če je vanje iztisnil človek srca in duha najtoplejše kapljice svoje krvi, podal najlepše misli, kjer je izrazil najsubtilnejša dognanja, tipajoč vselej po izrazu najgloblje resnice? Bogato dejanje, poln in blesteč jezik, lapidaren slog, vse to nas pri tem delu privlači. Privlači odrasle, a bo privlačila gotovo tudi mladino. Saj je to lep prijateljski pogovor z otroki o njihovem prijatelju. Saj, čim manjši je otrok, tem bolj ljubi psa. Danes je zavedla kultura odraslega človeka tako daleč, da ne more vzpostaviti več pravega odnosa ne do živali ne do sočloveka. V tem je ta knjiga kot kažipot, kot dober in iskren svetovalec napisan — rekel bi — na znanstveni podlagi. Mnogo podobnosti ima z deli sodobne ruske mladinske književnosti, ki jo prevajajo in hvalijo tudi oni, ki žive z Rusi v sovraštvu. — Cerkvenik se ne poslužuje laži. On ni izbral takega načina opisovanja kot Nazor v svojem »Šarku«. Šarko je klepetav filozof, ki govori mnogo in zelo učeno o svojem gospodarju. Jezik je tam krasen, a mladini malo umljiv. Poleg tega Šarkov gospodar misli zelo mnogo in zelo abstraktno. Medtem ko Šarko mnogo govori in malo dela, misli Runo enostavno, a malo govori. Še bolje; on sploh ne govori, on dela. Njega spoznamo po dejanjih, ne pa po besedah. — Oni, ki iščejo pri delu vzgojno tendenco, bodo povsem zadovoljni. Lahko iskreno rečem, da nam je Cerkvenik dal v tem pogledu več kot kateri koli naš pisatelj. — Za nas odrasle je Runo nekoliko naiven poštenjak, a mladini, ki še veruje v pravo poštenje, je zastopnik resnice in ljubezni do onih, ki ljubezen zaslužijo. Otroci ne bodo gledali več v tem junaku psa, zver in žival, ampak bitje, ki se bori za svoje življenje, za svoj obstanek z isto pravico, kot se bori človek. On je borec za svobodo in pravico. — Če dodamo, da je delo prav lepo ilustriral Ljubo Ravnikar, potem mora biti vsak uverjen, da vodi Mladinska matica strog račun o tem, kaj daje svojim malim bralcem v roke. »Malim« pa ne pomeni maloštevilnim, saj je »Ovčar Runo« izšel v nakladi 22.000 izvodov.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev **Obvestilo članstvu.** Članstvu UPZ sporočamo, da pripravlja odbor za velike počitnice pevski tečaj, ki se bo vršil od 11. do 25. julija t. l. v kraju izven Ljubljane. Kraj sporočimo pravočasno. Odbor prosi članstvo zbora, da jemlje pri razporedu svojih počitnic omenjeni tečaj v obzir in nanj tudi računa. — Istočasno prosimo vse tovariše in tovarišice, da naročijo glasbeno edicijo »Materinski dan« po ceni, ki smo jo navedli v zadnji okrožnici.

Šolski radio

—r **XXX. Torek, 10. maja. Ladjedelstvo na naši obali;** predavanje dr. I. Rubića. Razpored: 1. Zgodovinski razvoj ladjedelstva ob naši obali od najstarejših časov do prihoda Slovanov. 2. Kako so gradili ladje v Dubrovniku in Splitu v srednjem veku. 3. Na Korčuli najvažnejše ladjedelnice. 4. Stan ladjedelcev. 5. Vloga Dubrovnika in Boke Kotorske ter razvoj ladjedelstva. 6. Ladjedelstvo v Avstriji. 7. Razvoj ladjedelstva po osvobojenju in zedinjenju. II.—III.

P. n. naročnike in čitatelje obveščamo, da dobavlja znana veletrgovina z manufakturnim blagom NOVAK v Ljubljani blago za vse vrste oblačil proti odplačilu v mes. obrokih. Cene strogo solidne. Zunanjim odjemalcem pošlje na željo tudi vzorce. Prosi le navesti pribl. vrsto blaga.

Petek, 13. maja. Naše šolske pesmi; profesor dr. Pavel Kozina. Predavatelj bo govoril o pomenu petja v šoli in izven šole ter o možeh, ki imajo zasluge za razvoj šolskega petja. II.—III.

—r **V kmetijskem radiu** bo v nedeljo, 8. maja, ob 17. uri predavanje: Gospodarska navodila za maj.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev

Vabila

VELIKO UČITELJSKO ZBOROVANJE V MURSKI SOBOTI

bo 14. maja ob 10. uri v veliki dvorani Sokolskega doma. Takoj po prihodu vlaka bo poklonitev učiteljstva padlim junakom - borcem za osvobojenje Prekmurja. Tovariši (-ce), ki pridete z avtobusi, bodite že ob pol 9. uri v Murski Soboti. Zbirališče pred Sokolskim domom, odhod na postajo ob 8. uri 45 minut.

Ponovno prosimo tovariše (-ice), ki reflektirate na skupen obed, da prijavite število obedov sreskemu društvu v Murski Soboti, a matičnemu društvu prijavite do 9. maja t. l. udeležbo, da vam pravočasno preskrbi vlak oziroma avtobus. Prijavite udeležbo tudi tovarišem šolskim upraviteljem vsaj 8 dni prej. Ker bo to prvo največje obmejno učiteljsko zborovanje in ker je ravno danes največja potreba po medsebojnem zbližanju, upamo, da bo udeležba zelo častna. Tega zborovanja se lahko udeleži tudi učiteljstvo onih sreskih društev, ki se tega zborovanja oficielno ne udeležijo.

Mursko-soboško učiteljstvo vam hoče pokazati Prekmurje v taki luči kot je v resnici, saj še mnogi naši intelektualci smatrajo ta lepi del naše Slovenije za »Jugoslovansko Sibirijo« in za kazensko kolonijo. Prekmurje ni zemlja »Bogu za hrbtom«, saj na njej živijo dobri, pošteni in delavni prekmurski Slovenci.

Tovariši! Tovarišice!

Pridite v Prekmurje, na našo najsevernejšo postojanko. Zavedajmo se, da smo vsi obmejni učitelji, da nas vežejo iste dolžnosti in isti skupni interesi.

Odbor.

= JUU — SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO RADOVLJICA bo zborovalo v soboto, dne 14. maja 1938., ob 10. uri v državni ljudski šoli na Jesenicah. Dnevni red: 1. »O gojenju sobnih in vrtnih cvetlic«, predava g. Josip Štrekelj. 2. »O naših gospodarskih ustanovah«, predava tov. J. Serajnik. 3. Dopisi. 4. Poročila. 5. Slučajnosti. — Na svidenje!

Odbor.

Blaž Marela:

Zakrajska zadrega

Zakraj leži Bogu za hrbtom, toliko visoko, da se izgubi vsaka pot do njega, toliko vstran od velikih cest, da se nihče ne spomni nanj. Sije sicer tam sonce, kakor povsod drugod, tudi ljudje živijo, polni malenkostnih skrbi, tiho živijo, delajo iz dneva v dan in morda bi bilo tako še dolgo vrsto let, da ne bi oblast poslala v ta, po njenem mnenju zapuščen kraj učitelja Janeza Čingulo. Janez Čingula je bil v najboljših letih, poln poželenja po delu, mlade oči so se mu živo svetile in niti ni bil preveč presenečen, ko se je ustavil v Zakraju. Sedel je na obcestni kamen, izvlekel iz malhe zemljevid, primerja! ime v dekretu z imenom v zemljevidu in naposled je ugotovil, da je vsekakor prišel na svoj dom. Dom je pač dom in ob času hude ure in velikih preseljevanj človek še bolj zahrepeni po njem. Iskal je Janez Čingula po bregovih, kje je prav za prav vas. Tu in tam je stala samotna hiša, jesenski vetrovi so se valili čez bregove. Nič kaj prijetno mu ni bilo pri srcu.

Pa so prišli mimo kmetje. Nezaupno so se ozrli v človeka, v gosposkega človeka, ki sedi na kamnu in brska po papirjih. Pozdravili so ga zamolklo, veselo je odzdravil in jih ogledoval. Ko so dodobra presodili, da ni ne sodni birič ne davčni eksekutor, so se jim razvezali jeziki, oprezno so ga vprašali, kam gre in kdo je.

Janez Čingula je bil korajžen človek in je vedro razložil, da je poslan v Zakraj za učitelja.

»Zakraj, to je že pri nas,« so se poraskali kmetje za ušesi. »Ampak mi nimamo šole.«

»Da je nimate?« je osupnil Janez Čingula. Neverno je zmajal z glavo, izvlekel dekret ter ga še enkrat natančno prebral. Seveda, po službeni potrebi v Zakraj. O tem ni nobenega dvoma. In zdaj je tu.

»Pa mi nimamo šole!« so zatrjevali kmetje. Gledali so učitelja, ki je sedel na obcestnem kamnu in se v zadregi smehljal. Ali se norčuje iz njih? O, to mora biti velik grešnik, da so ga pregnali v Zakraj.

»Najbolje, da se kar nazaj odpravite,« so dejali. »Kaj pa bi mi z učiteljem?«

Janez Čingula je začel resno razmišljati. Vsekakor bo treba nekaj ukreniti. Toda oblast že ve, kaj je prav. Oblast je zato tukaj, da jo poslušamo. Tudi kmetje so se zamislili. Seveda, ni dobro, da bi se protivili oblasti. Toda na cesti se ne bodo zmenili do kraja. Tisti, ki je bil za občinskega moža, je povabil vse k sebi. Gospod učitelj pa itak ne more še nocoj v dolino, kmalu bo mrak in ponoči je najbolje, če je človek doma. Sicer živi pod njegovo streho precej ljudi, na peči se bo pa že še našel kak prostorček.

Odšli so počasi k bližnji hiši in Janez Čingula je bil nekako zadovoljen. Oblast že ve, kam ga je poslala in če ni šole, jo bo treba pač ustanoviti. Povedal je to tudi kmetom, ko so sedeli za široko mizo v hiši in si napivali z grenkim hruškovcem. Možje so najprej odkimavali, češ da so to nepotrebne stvari, pozneje jih je pa pijača ogrela. Če imajo šolo že v vsakih rovtah, zakaj bi je oni ne imeli. Začeli so se pridušati in delati načrte. Pobratili so se z Janezom Čingulo in preden se je popolnoma zvečerilo, je moral z njimi še v drugo, tretjo in četrto hišo.

No, potem je pač ostal v Zakraju. Oblast je od Boga postavljena in jo je treba ubogati. Šole zaenkrat še ni bilo, pa mogoče bo kdaj pozneje. Tako si je mislil Janez Čingula. Hodil je z abecednikom od hiše do hiše, prerekal se z gospodinjami, zdravil bolnike, pisal prošnje, cepil drevje in dremal. Čas pa je tekel naprej in nekoč, ko so bili možje dobre volje, so se domislili, da bi šolo zgradili, kar sami, takole preprosto šolo za dvajset, trideset otrok, kolikor se jih potepa po zakrajskih bregovih, šolo z majhno sobo, da ne bi bilo treba učitelju hoditi po številkah. Dejali so sicer nekateri, bolj skopi, da bi vseeno počakali, kaj bo rekla oblast. Drugi so nemarno zamahnili z rokami. Kaj jih briga oblast! Dala tako ne bo nič. Kvečjemu nove davke bo naložila zaradi šole. Zato je pa čisto vseeno. Tudi Janez Čingula se je razveselil. Pljunili so v roke, zakleli po hribovsko in je držalo.

Drugo jutro so že začeli kopati, vlačiti les, pesek in drugo. Janez Čingula je sprva mrmral nekaj o komisiji. Pa so možje vzrojili: »Ne boš, škric! Šola je naša, kaj briga gospodo, kakšna bo!«

No, mislil je, da je pač vseeno, glavno pač, da bo nekje prostor in da bo pod streho. Šola je rasla iz tal, bila je vsak dan višja in ljudje so bili vsak dan bolj navdušeni. Otroci so vlačili kamenje, ženske so mešale malto in kadar so jih ob nedeljah vpraševali pri fari, kaj je v hribih novega, so samozavestno odgovarjali:

»Mi pa šolo gradimo.«

»Jej!« so se čudili ljudje. »Kako pa to?«

»No, gradimo jo!« so bili Zakrajci ponosni ...

Janez Čingula je bil zmeraj bolj zadovoljen in je že sanjal, kako velika bo svečanost ob otvoritvi šole. Pripravljal se je na slavnostni govor, barval okna in vrata, risal napis nad vrati, ko je nenadoma dobil dekret, da je premeščen iz Zakraja.

»Ta je pa lepa!« je vzkliknil. Seveda, bilo je spet veliko ljudsko preseljevanje in ga niso pozabili. Popravili so mu krivico in ga pomaknili v Dolino. Nekoliko nevoljen je pobral svojo ropotijo in odšel.

Zakrajci so bili nekoliko razočarani. Čakali so nekaj tednov, a ni bilo živega Boga blizu. Tedaj so šli, pobarvali okna in vrata do kraja, popravili napis nad vrati in vzdihnili: »Zdaj nam bodo pač koga poslali.«

Pisali so oblasti. Pa oblast je daleč, dolgo hodi pismo iz Zakraja v prestolnico. Čakali so mesec, dva, nato so napisali novo pismo. Tudi zdaj ni bilo odgovora. Težko je v Zakraju, poprej so imeli učitelja, šole pa ne, zdaj imajo šolo, manjka jim učitelj. Sprva so mislili, da bi stavbo začasno porabili za svisli, toda se niso mogli sporazumeti, kdo naj bi spravljal v njej seno. Zdaj pa čakajo. Vsake tri, štiri leta, mogoče se bo takrat kdo spet zatekel v Zakraj in bo vesel, ker bo našel streho in učilnico, ne kot Janez Čingula, ki je romal z abecednikom od hiše do hiše.